

[Baunsgaard.]

at problemerne ved generationsskiftet i landbruget vil yderligere mangedobles, hvis man går den meget enkle vej efter det foreliggende forslag kun at lette den faste beskatning. Det vil i allerførste række blive den ungdom, der skal træde til og overtage bedrifterne, der vil komme til at undgælde. Derfor tror jeg ikke, at man helt skal fravige det synspunkt, at også fast ejendom må deltage i betalingen. Jeg anser amtskatterne for en nødvendighed; det er imidlertid efterhånden kommet dertil, at de ikke er tilstrækkelige, således at man kan nøjes med dem. At ikke alle udgifter bør afholdes af de faste ejendomme, er jo delvis imødekommet gennem de gentagne lettelser, vi har givet den amtskommunale beskatning gennem statstilskud. Staten betaler i øjeblikket 60-65 pct. af de amtskommunale udgifter. Man har altså imødekommet dette synspunkt, og man må derfor ikke drive agitationen så stærkt, at det indtryk skulle fæstne sig, at det alene er fast ejendom, der betaler alle amtsudgifterne. Sådant forholdet det sig ikke; de betaler en mindre part, ca. en tredjedel. Men det, der er grund til at diskutere, er i virkeligheden, om denne fordeling af udgifterne er rimelig og rigtig, og dernæst om det er rimeligt, at den resterende part alene hviler på fast ejendom. Der er jeg kommet til det resultat, at det er det ikke.

Jeg vil gerne nævne en enkelt af de ting, jeg mener bør tages ud af de amtskommunale udgifter; det er udgifterne til de egentlige hoved- og motorveje. Til disse betaler amtet næsten intet i anlægsudgifter, og dog bliver der alligevel tilbage en beskedent part. Efter min bedste bedømmelse er det ikke en amtskommunal udgift, som det er rimeligt at lægge på amtet. Disse veje benyttes af alle beboere i landet og af alle turister. Det er en ganske almindelig samfundsopgave, som selvfølgelig bør betales som en fælles udgift, d. v. s. over statsskatterne. Det, der imidlertid kan blive en væsentlig byrde for amtet, er dets store andel i udgifterne til

vedligeholdelsen. Det er ikke rimeligt, at denne del af de fælles samfundsudgifter skal bæres af amtskommunerne. Også her mener jeg det er helt klart, at udgifterne til de store gennemgående veje er en statsopgave, der bør tages ud af amtets udgifter.

Det er vel også et spørgsmål, hvor grænsen går for, hvor meget amtet skal betale til sygehusene. Hvis der er nogen grænse, har vi formentlig nået den, for det er så nær de samlede udgifter, som man omtrent kan komme det, som staten betaler, men det er vel et spørgsmål, om det i det hele taget skal være en amtskommunal udgift, om ikke også det skulle være en statsudgift. Det sætter jeg dog et lille spørgsmålstegn ved, hvad jeg derimod ikke gør ved det andet spørgsmål, jeg nævnte.

Har man således forsøgt at foretage en vurdering af de amtskommunale udgifter og eventuelt fået taget det fra, som man ikke finder det rimeligt alene skal bæres som en amtskommunal udgift, så kommer spørgsmålet om den tekniske side af sagen, om opkrævningen af de amtskommunale skatter. Der har jeg gjort mig til talsmand for, at man slettede amtsskatterne som selvstændigt skattebegreb, og jeg tror, det vil være fornuftigt at gøre det af mange grunde. Jeg tror, det vil være fornuftigt at gøre det også af saglige grunde, men jeg vil ikke være med til at slette dem ved, som venstre og de konservative her foreslår, udelukkende at overføre dem til den personlige indkomstbeskatning. Nej, jeg vil foretrække den form, at amtsskatterne pålignes den enkelte kommune og således bliver en del af kommunens udgifter, hvorefter opkrævningen må foregå efter samme ligningsforhold som kommunens øvrige skatter. Det er nemlig noget andet end det foreliggende forslag.

Det minder meget om den diskussion, vi havde i det høje ting for et års tid siden, om amtsrådenes ret til at ændre det kommunale ligningsforhold, hvor venstre- og konservative flertal rundt omkring i amtsrådene systematisk lod et politisk